

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

בעניין: מדינת ישראל

תובעת

ע"י ב"כ עו"ד ד. פורת וא. רינצקי

נגד

1. מונדיר בן קאסם בדיר

2. מוזהר בן קאסם בדיר

3. שאדי בן קאסם בדיר

נאשמים

ע"י ב"כ עו"ד א. פלדמן וא. יריב

גזר-דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18

1. האם זהו סיפורם של שלושה אחים, ערבים מכפר קאסם, שהגורל התאכזר להם בהטילו עליהם גזירת חשיכה מוחלטת מאז לידתם, ואשר מתוך שאיפה להוכיח לעולם הפקח את כישוריהם וכשרונותיהם יוצאי הדופן, ומתוך לכידות של הגורל המשותף, עסקו במשך שנים בטווח רחב של עבירות, שחלקן נחשבו על ידם כמעשי קונדס והתרברבות וחלקן היו עבירות מרמה מגוונות, שנעשו לשם השגת רווחים ותוך ניצול הידע שלהם בתחום הטלקומוניקציה?
או שמא זהו סיפורם של שלושה אחים, עיוורים מלידה, תושבי כפר קאסם, שהעדיפו להפנות את יכולותיהם המופלאות בתחומים רבים ואת כשרונותיהם לתחום הפלילי תוך שהם הולכים ונגררים אחר האח הדומיננטי (נאשם מס' 1) לאפיקים הלא נורמטיביים ומתוך תחושת שכרון הצלחתם, משאינם נתפסים בקלקלתם במשך מספר שנים, הולכים ומשכללים את שיטותיהם, תוך שהם בזים ורומסים זכויותיהם של אחרים, והכל מתוך בצע כסף?
בטיעוני הצדדים לעונש הדגישה ההגנה את עיקרי הסיפור הראשון, תוך הדגשת עיוורונם ותחושות הקיפוח שלהם, כמו גם תחושתם על העוול, שנגרם להם בהיותם נרדפים במשך שנים על ידי רשויות המדינה, שצבעה את מעשיהם בצבע שחור-דמוני.

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 ההגנה הדגישה בכך את חוסר הצדק שבמלחמה בין החזקים (רשויות האכיפה
 2 למיניהן), שלרשותם עומדים כל האמצעים, כמו האזנות סתר לאורך שנים, צווי
 3 חיפוש ומעצר, דרכי חקירה מגוונות, לבין החלשים, היינו, שלושה אנשים מאד
 4 צעירים, בחלקם קטינים, שחולשתם התעצמה עקב עיוורונם והיותם ערבים.
 5
 6 לעומת טיעון זה הדגישה התביעה את העובדה, שתיחכומם של הנאשמים, שעזר
 7 להם להתגבר על עיוורונם וגילם הצעיר, היקשה על המשטרה והתביעה בגילוי
 8 העבירות וכי מטרתם של הנאשמים לא הייתה רק כדי להוכיח את כשרונם המיוחד
 9 אלא מטרה פלילית מובהקת לעשיית רווחים כספיים על חשבונם של אחרים תוך
 10 שכל האמצעים היו כשרים להשגת אותה מטרה.
 11 המדינה נאלצה להשקיע משאבים אדירים, כספיים ואחרים, כדי ללכוד את
 12 הנאשמים ולהוכיח את אשמתם ואף לנהל משפט ממושך בשל כפירתם של
 13 הנאשמים.
 14
 15 2. שלושת הנאשמים הורשעו בסדרת עבירות על חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן:
 16 "חוק העונשין"); חוק המחשבים, התשנ"ה-1995 (להלן: "חוק המחשבים"); חוק
 17 הבזק, התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק הבזק"); חוק האזנת סתר, התשל"ט-1979
 18 (להלן: "חוק האזנת סתר") וחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 (להלן: "חוק כרטיסי
 19 חיוב"), הכל כמפורט בסיפא להכרעת הדין.
 20
 21 בהכרעת הדין פורטה באריכות המסגרת העובדתית ובה הנסיבות, שהובילו לשרשרת
 22 מעשי העבירות, שביצעו האחים, ובשלב זה אחזור עליה בקצרה.
 23
 24 הנאשמים הינם אחים, בשנות העשרים לחייהם, תושבי כפר קאסם, שלושתם
 25 עיוורים מלידה. שלושת הנאשמים גדלו ביחד וחלקו ביניהם את מאמצייהם
 26 להתמודד עם המגבלה הפיזית הקשה, עימה נולדו. עיוורונם של הנאשמים הוביל

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 אותם לעיסוקים מסויימים, בהם לא היה זה מכשול עבורם. עיסוק שכזה היה עולם
 2 הטלקומוניקציה.
 3 מסלול חייהם של הנאשמים, בדגש על נאשם מספר 1, נסב סביב עולם
 4 הטלקומוניקציה. הנאשמים, במיוחד נאשם מספר 1, רכשו באופן עצמאי ידע נרחב
 5 ביותר אודות עולם התקשורת (הנשען ומופעל באמצעות מחשבים ורכיבים
 6 ממוחשבים), והיו בקיאים במגוון נרחב ביותר של היבטים, הקשורים באופן פעולתן
 7 של מרכזיות תקשורת וטלפונים, מכשירי טלפון שונים, וציוד נלווה למרכזיות
 8 טלפונים, למשל, מערכות I.V.R (מערכות "קולן", תאים קוליים).
 9
 10 הנאשמים פיתחו ידע נרחב בתחום המחשב (בבעלות נאשם מספר 2 אף היתה בשלב
 11 מסויים חנות מחשבים, בה היה פעיל גם נאשם מס' 1), ועשו שימוש גם ברשת
 12 האינטרנט ובמאגרי מידע ממוחשבים שיתופיים (דוגמת מערכות B.B.S).
 13 במרוצת הזמן, שילבו הנאשמים את הידע, שרכשו בתחום הטלקומוניקציה ובתחום
 14 המחשבים, והחלו להשתמש בו, שלא כדין, לגריפת רווחים. מעשיהם של הנאשמים
 15 נשענו, בעיקר, על ניצול פרצות אבטחה במחשבי מערכות תקשורת שונות לשם
 16 גריפת ממון והשגת טובות הנאה אחרות, ואולם לא התמצו אך ורק בזאת.
 17
 18 השימוש הנרחב, שעשו הנאשמים במערכות תקשורת בכדי לבצע מעשי עבירה
 19 התבטא בקשת נרחבת ביותר של תכליות שונות, שנמצאו על ידי הנאשמים לאותן
 20 מערכות. הנגזרת העבריינית הפשוטה ביותר, הייתה הפעלת מכשיר הטלפון באופן
 21 ה"מסורתי" של ביצוע שיחות טלפון לצרכים עברייניים שונים. הנאשמים נהגו לבצע
 22 אינספור שיחות בכל יום, תוך ניצול יכולותיהם המיוחדות לשנות את קולם, מבטאם
 23 וטון דיבורם, ובחלקן התחזו לעובדי מדינה ולעובדים של חברות שונות, בכדי להשיג
 24 את מבוקשם – בדרך כלל, מידע וסיסמאות מחשב על מנת שאלה יסייעו להם לפרוץ
 25 את מנגנוני האבטחה של מחשבי מרכזיות תקשורת שונות.

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 במקרים אחרים, ופעמים רבות, כאשר לא קיבלו את מבוקשם, השתמשו הנאשמים
2 במכשיר הטלפון בכדי להטריד ולאיים על אזרחים, בהם עובדי חברות תקשרת, תוך
3 ניבול פיהם והשמעת איומים שונים.

4 בין המתוחכמות שבשיטות, בהן ניצלו הנאשמים את עולם הטלקומוניקציה, לצורך
5 מטרותיהם הפליליות, הייתה חדירה למחשבי מרכזיות טלפונים ושינוי הקצאות
6 קווי טלפונים. מניפולציות אלו אפשרו לנאשמים, בסופו של תהליך, לבצע אינספור
7 שיחות, שלא על חשבונם, תוך פגיעה כלכלית בבעלי הקווים החוקיים, בחברת
8 "בזק", בחברות תקשורת בינלאומית ובחברות תקשורת סלולארית.

9
10 דוגמה מובהקת לשיטה זו, אשר נשאה אופי "עסקי" והניבה, כנראה, רווחים
11 כלכליים גדולים, מהווה "פרשת גלי צה"ל" (פרט אישום מספר 23, אליו נלווה גם
12 פרט אישום מספר 39, בעניין זיוף פקדון בית המשפט), פרשה אחת מיני רבות בהן
13 הורשע נאשם מספר 1. בפרשה זו קשר הנאשם קשר עם תושב הרשות הפלסטינית
14 בשם אבו עלא ועם אחרים בכדי להקים ולנהל מרכזיית טלפונים פיראטית, אשר
15 מכרה שירותי שיחות טלפון ליעדים בארץ ובחו"ל. שיטת הפעולה, בהקמת המרכזיה
16 ובהפעלתה, כללה הזמנה של חמישה קווי טלפון לצריף במתחם פרדס אבו סייף
17 ביפו, תוך שימוש בפרטיהם האישיים של אזרחים חפים מפשע. שניים מאותם קווים
18 נותבו, שלא כדין, למחשב המרכזיה של "גלי צה"ל" ביפו, תוך שהנאשם פורץ אותו
19 ומבצע ניתוב זה. ניתובם של קווים אלו איפשר ללקוחות המרכזיה לבצע שיחות
20 טלפון על חשבון "גלי צה"ל" וגורמים אחרים. פעילותה של המרכזיה הפיראטית הזו
21 הניבה לנאשם, אשר היה ממנהליה הבכירים וה"מומחה הטכני" בניהולה, רווחים
22 כלכליים עצומים, זאת לפי הודאתו הוא בהאזנת הסתר.

23
24 בשלב מסויים, נחשפה הפעילות העבריינית, ושותפו של הנאשם, אבו עלא, נעצר על
25 ידי משטרת ישראל. בשלב זה נרתמו נאשמים מספר 1 ו-2, אשר חששו, כי אותו אבו
26 עלא יפלילם, למאמץ קדחתני להביא, במרמה, לשחרורו בערבות, בכדי שיוכל
27 להימלט בחזרה לשטח הרשות הפלשתינאית. אותו מאמץ הניב פרי והשיג את

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 התוצאות המקוות, זאת על ידי זיוף חותמת של סניף בנק הדואר ברמת גן על גבי
2 שובר פקדון לשחרורו בערבות של אבו עלא (שובר שניתן כדון, בעקבות החלטת בית
3 משפט השלום בתל אביב יפו, לשחרורו בערבות, תמורת הפקדת סך של תשעים אלף
4 ש"ח). זוהי אך דוגמה למקרה בו חרגה פעילותם העבריינית של הנאשמים לכדי
5 מעשים של זיוף מסמך רשמי, בנסיבות מחמירות, שימוש באותו מסמך, קבלת
6 שחרורו בערבות, במרמה, של אבו עלא ושיבוש מהלכי משפט.

7

8 במקרים אחרים ניכסו לעצמם הנאשמים, תוך כדי חדירה למחשב שבמרכזיית
9 "בזק", קווי טלפון, שלא כדון, בהם עשו שימוש שוטף, בהיקף נרחב ביותר. בעבור
10 שירותי בזק אלו לא שילמו הנאשמים כלל. דוגמה נוספת לפעילותם הינה חדירה
11 לתיבות קוליות של אנשים פרטיים, האזנה להודעות השונות, שהושארו בהם
12 (ולעתים ניצול המידע הנ"ל למטרות "עסקיות") ובמקרים מסויימים אף שינוי
13 הודעות הפתיחה, שהושמעו בהן.

14 בין החדירות לחומר מחשב, יצויין, שהנאשמים השתמשו בשירותים של "קווים
15 ירוקים" (קווי 177 ו-1-800), במסגרתם המתקשר איננו מחוייב בתשלום השיחה,
16 וניצלו פרצות אבטחה במרכזיות הממוחשבות, בכדי להוציא דרכם קו חיוג ליעדים
17 שונים בארץ ובח"ל.

18 לצד עבירות אלו, הורשעו הנאשמים בעבירות רבות של הטרדה לפי חוק הבזק,
19 הדחת עדים, התחזות לעובדי מדינה ולאנשים פרטיים ונאשם מספר 1 אף הורשע
20 בסחיטה באיומים של מנהלי חברת "דיגיטל", מהם דרש לקבל קו טלפון, לחיוג
21 חינם (פרט אישום חמישי).

22

23 אם כן, התשתית העובדתית בפרשה זו, מגוללת סיפור מעשה, אשר במרכזו נאשמים,
24 שניצלו את היכרותם העמוקה עם עולם הטלקומוניקציה וטווי מסביבה רשת
25 עבריינית נרחבת, מתוחכמת וחובקת עולם. חלקו של כל אחד מהם היה שונה,
26 בהתאם לאישיותו, כאשר נאשם מס' 1, שהוא השני בסדר לידתם, הוא הדמות
27 הדומיננטית המובילה והאחרים נגררים אחריו, נאשם מס' 2 במרץ רב יותר מזה של

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 נאשם מס' 3, שניסה להידמות לשני אחיו הגדולים, שבמובנים רבים פעלו כתאומים
2 סיאמיים.

3
4 בהכרעת הדין קבעתי, כי אין לראות בנאשמים עברייני מחשב מובהקים, כפי
5 שהצטיירו הללו בתקשורת, אלא כנוכלים, שניצלו את יכולותיהם בתחום
6 הטלקומוניקציה כאשר המחשב הוא אינצידנטלי, אף כי חיוני לביצוע העבירות.
7 בטיעוני ההגנה ואף בדברי הנאשמים עצמם, התקבלה גישה זו של בית המשפט
8 והורחבה, על פי פרשנות ההגנה לכוונים נוספים.

9
10 אביא להלן את עיקר טיעוני הצדדים לעונש.

11
12 3. טיעוני התביעה לעונש

13
14 התביעה מבקשת למצות עם שלושת הנאשמים את הדין, כאשר כנגד הנאשם
15 הדומיננטי, נאשם מספר 1, מבקשת התביעה להטיל עונש מאסר בפועל ממושך (בן
16 "שתי ספרות", כטענתה), עונש מאסר על תנאי וקנס כספי גבוה (אשר יתחשב
17 בנזקים הכלכליים הישירים והעקיפים, שנגרמו כתוצאה ממעשי הנאשם). אף על
18 נאשם מספר 2 מבקשת התביעה להטיל עונש מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.
19 את נאשם מספר 3, אשר היה קטין במועד הגשת כתב האישום, מבקשת התביעה
20 להרשיע, הגם שחלקו בפרשה היה קטן יותר מזה של אחיו, ואף לגזור עליו עונש,
21 אשר יכלול מאסר בפועל. לחיזוק בקשתה, שטחה התביעה בפני בית המשפט מסכת
22 ארוכה של נסיבות לחומרה, שעיקריהן יפורטו להלן:

23
24 א. מדובר בפרשה ייחודית בנוף עבריינות המחשב, וזוהי למעשה הפעם הראשונה,
25 שנידון בארץ עניינם של נאשמים בעבירות מחשב, שמטרתם העיקרית הייתה בצע
26 כסף. לטענת התביעה, חדשנות המקרה לא אפשרה להציג בפני בית המשפט רף
27 ענישה בעבירות דומות. אמנם צורפו על ידי הצדדים גזרי דין בעבירות מחשב, אולם,

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

- 1 לנוכח האבחנה הברורה לעניין מטרת העבירות במקרה זה, אין ללמוד דבר, לטענת
 2 התביעה, מן העונשים הקלים, שנגזרו על אותם נאשמים. גזרי דין אלו, לגישת
 3 התביעה, יפים לענייננו לא לבחינת העונש הראוי, כי אם לייחוס החומרה הרבה,
 4 שמשווים לנגד עיניהם בתי המשפט, בכל הנוגע לעבריינות המחשבים והסיכונים
 5 הפוטנציאליים, שזו מציבה כנגד החברה.
- 6
- 7 ב. יש לשקול לחובת הנאשמים אף את ריבוי העבירות והתמשכותן על פני שנים מספר,
 8 כפי שהדבר בא לידי ביטוי בכתב האישום ובהכרעת הדין.
- 9
- 10 ג. בהקשר זה ציינה התביעה, כי יש לייחס משקל לחומרה, בעת גזירת הדין, גם
 11 לעובדה, שהנאשמים הוזהרו על ידי המשטרה, היו מודעים למעשיהם ולחומרתם,
 12 אולם לא חדלו מהם (ואף שיכללו אותם).
 13 לטענת התביעה, לא נחה על הנאשמים אימת הדין, ולמרות שהוזהרו לא פעם, לא
 14 חששו אלו לצאת כנגד גורמי אכיפת החוק ואף לזלזל בהוראות בתי המשפט (דוגמת
 15 פרשת זיוף פקדון בית המשפט, פרט אישום מספר 39).
- 16
- 17 ד. קיים אינטרס ציבורי מובהק בהרתעת עבריינים פוטנציאליים מפני ביצוע עבירות
 18 מחשב. ייחודן של עבירות המחשב, קלות ביצוען והקושי הרב באיסוף ראיות כנגד
 19 העבריינים מחייבים, לדעת התביעה, הרתעה ממשית, אשר יבוא לה ביטוי בעונש
 20 כבד. אפילו בענייננו של נאשם מספר 3 סברה התביעה, כי אין לראות בגילו הצעיר
 21 משום נסיבה מקלה, לנוכח נפישות עבירות המחשב דווקא בקרב קטינים וצעירים
 22 והצורך בהרתעת בני אותה שכבת גיל.
- 23 ה. הנזק הגדול אשר גרמו הנאשמים, הן באופן ישיר והן באופן עקיף. הנזק הישיר
 24 נחלק, לגרסת התביעה, לכמה נדבכים. ראשית – גריפתו של ממון רב על ידי
 25 הנאשמים, ממון המהווה נזק כלכלי ישיר. שנית – גרימת נזקים כלכליים ישירים
 26 לגופים וחברות, שהיו בין קורבנותיהם של הנאשמים, בכלל זה "בזק", צה"ל, חברת
 27 "אלונקס", "ערוץ הקניות" ואף בתי המשפט עצמם (בפרשת זיוף פקדון בית

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

- 1 המשפט). נזק זה שערכה התביעה, באמצעות ראיותיה, לטווח סכומים מינימלי, הנע
 2 בין - 1,564,282 ש"ח לבין - 1,999,282 ש"ח. שלישית, טענה התביעה, גרמו הנאשמים נזק
 3 רב לאנשים פרטיים, הן נזק כלכלי והן נזק נפשי, כאשר הטרידו ואיימו על אנשים
 4 כאלו או אחרים, כפי שפירטה הכרעת הדין.
- 5 הנזק העקיף, שגרמו הנאשמים מתמצה הן בהפרת הזכות לפרטיותם של
 6 קורבנותיהם, הן בסנקציות טכניות, שנקטו גופים שונים, בכדי להתמודד עם מעשי
 7 הנאשמים (דוגמת ניתוקו של מודם התחזוקה של מערכת הקולן של אגודת "משקי
 8 הנגבי") והן בנזק עקיף, שנגרם למערכת אכיפת החוק (למשל, בדמות אי היכולת
 9 למצות עם עבדאללה אבו זבידה (אבו-עלא), שנמלט לרשות הפלסטינית, את הדין).
- 10
- 11 ו. לטענת התביעה, לא הביעו הנאשמים חרטה או למצער, חרטה כנה, על מעשיהם. גם
 12 לעניינו של נאשם מספר 3, אשר לפי תסקיר קצינת המבחן הביע חרטה כללית על
 13 מעשיו, אין לייחס נסיבה מקילה. הסיבה לכך, לטענת התביעה, היא, כי אין המדובר
 14 בחרטה כנה מצד הנאשמים, כל עוד הם משמרים את היכולת לבצע את שלל
 15 מעשיהם העברייניים ואינם מסגירים לידי גורמי אכיפת החוק את שיטות הביצוע
 16 הייחודיות שלהם.
- 17
- 18 ז. השימוש, שעשו הנאשמים במכשיר יומיומי ופשוט, כמכשיר הטלפון, בכדי לאיים,
 19 להפחיד ולהטריד אנשים רבים (למשל – עדי התביעה ארנו לייבוביץ' ו-ו.א.). מהווה
 20 נסיבה לחומרה מיוחדת, בעניינם של הנאשמים.
- 21
- 22 ח. הנאשמים פגעו באינטרס מוגן של הזכות לפרטיות בעבירות מגוונות, ובהן האזנות
 23 סתר, הטרדות ואיומים ועל בית המשפט להגן, באמצעות ענישה מחמירה, על זכות
 24 זו של האזנה.
- 25
- 26 ט. התביעה מבקשת לבצע אבחנה ברורה, לעניין עונשו של נאשם מספר 1 בפרט אישום
 27 מספר 23 ("גלי צה"ל"), מעונשו של עד התביעה יעקב דכה. עד זה, אשר הורשע בבית

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

- 1 משפט השלום ונידון למאסר בן שנתיים, טוענת התביעה, לא היה (כפי שנקבע
2 בהכרעת דינו של בית משפט השלום) מנהלה הבכיר של מרכזיית הטלפונים הבלתי
3 חוקית, והיה נחות מן הנאשם במדרג ההיררכי העברייני. לא זו אף זו – דכה הודה
4 במעשיו והביע חרטה, ובכך נבדל מן הנאשם. משהוטל על דכה מאסר בפועל בן
5 שנתיים, בעוון מסגרת עובדתית חמורה הרבה פחות, הרי שעונשו של נאשם מספר 1,
6 בגין פרשה זו בלבד (אחת מיני רבות) חייב להיות כבד יותר מזה של דכה.
7
- 8 י. הסרבולים המכוונים וההתמשכות של ניהול ההגנה, מחייבים, לטענת התביעה,
9 הטלת הוצאות משפט מיוחדות על ידי בית המשפט.
10
- 11 יא. מגבלת הנאשמים מהווה אמנם, לדעת התביעה, שיקול לקולא בעניינם של כל
12 הנאשמים, ואולם איננה יכולה לאיין את הצורך בהטלת עונש כבד, אשר כולל מאסר
13 בפועל, בין היתר, לנוכח העובדה, שאותה מגבלה היא זו שפתחה את הצוהר לביצוען
14 של העבירות הרבות.
- 15 4. טיעוני ההגנה לעונש
16
- 17 טיעוני ההגנה לעונש מתמקדים הן בנסיבות חייהם הקשות של הנאשמים והן
18 בסוגיות משפטיות, הנסובות סביב רף הענישה הראוי לעבירות השונות בהן הורשעו
19 הנאשמים.
20 לטענת ההגנה, קיימות במקרה זה נסיבות מקילות, הן באשר לעבירות עצמן והן
21 באשר לנסיבות האישיות של הנאשמים, המצדיקות הקלה בעונשם.
22 לעונשו של נאשם מספר 1 מבקשת ההגנה להסתפק בתקופת מעצרו, המגעת לכדי 29
23 חודשים ולגבי נאשמים 2 ו-3 מבקשת ההגנה, שלא יוטל עליהם עונש מאסר בפועל.
24 ואלו הטיעונים לנימוקים לקולא, שיפורטו בקצרה:
25

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

- 1 א. עבירות המחשב, בהן הורשעו הנאשמים, אינן עבירות מן הסוג ה"קלאסי", מפניו
 2 נועד להגן חוק המחשבים, אלא תולדה של פרשנות מרחיבה של החוק. ברוח זו,
 3 ובניגוד לעמדת התביעה, יש לגזור אנלוגיה מעונשו של עבריין מחשבים מובהק,
 4 כדוגמת ה"אנאלייזר", אהוד טננבאום [ת.פ. (כ"ס) 3709/00 מ"י נ' טננבאום (לא
 5 פורסם)], ואשר נידון לשישה חודשי עבודות שירות בלבד, ולא להטיל על הנאשמים
 6 מאסר כלל (לא כל שכן מאסר בפועל ממושך, כפי שדורשת התביעה). בעוד שאותו
 7 "אנלייזר" ביקש לפגוע במחשבים עצמם, ולעבור על תכליתו הישירה של החוק, הרי
 8 שכל שהנאשמים ביקשו הינו להקצות לעצמם שיחות וקווי טלפון בחינם, מבלי
 9 לפגוע באובייקטים ממוחשבים. דוגמאות נוספות ברוח זו הביאה ההגנה גם לעניין
 10 עונשם הקל של עבריינים, שהורשעו בעבירות כנגד מחשב, דוגמת פרשות גיל-פז
 11 [ת.פ. (חיפה) 8243/97 מ"י נ' גיל-פז, תקדין- שלום, (1)98] ורפאלי [ת.פ. (י-ם)
 12 3813/99 מ"י נ' רפאלי, דינים-שלום, טז, 862].
 13
- 14 ב. בנוסף לכך, עבירות המרמה, בהן הורשעו הנאשמים, אין בהן את אותה חומרה
 15 המציינת את מעשיהם של נאשמים ב"תיקי ענק" אחרים, שהובאו לתמוך בטיעוני
 16 התביעה. זאת ועוד – הנאשמים עצמם לא צברו ממון ולא הציגו לראווה נכסים
 17 ורכוש, אשר העידו על סכומי כסף אדירים, שגזלו במרמה (בניגוד למשל, לנאשמים
 18 אחרים, בפרשות מרמה גדולות).
 19
 20
- 21 ג. לנוכח נסיבות חייהם הקשות של הנאשמים יש להקל בעונשם, במיוחד תוך השוואה
 22 לנסיבות האישיות של עברייני המחשבים ה"מובהקים", דוגמת ה"אנלייזר". בעוד
 23 שטננבאום הפך, גם לאחר הרשעתו בפלילים, לגיבור תרבות בזעיר אנפין, הרי,
 24 שהנאשמים הוצגו בציבור כפושעים מסוכנים ביותר, כ"טרוריסטים", אשר מטילים
 25 סיכון בטחוני על מדינת ישראל. ב"כ הנאשמים טען בהקשר זה, כי אופן הצגתם של
 26 הנאשמים איננו נובע מחומרת מעשיהם, כי אם מ"אחרותם" של הנאשמים, שהינם

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 ערבים עיוורים ועניים, החיים בחברה הישראלית, בה הנאראטיב השלט הינו היפוכו
2 הגמור של דמותם. הסניגור היטיב לתאר את הקשיים הרבים, אשר ניצבים בפני
3 אדם עיוור בחברה הערבית, תוך שהוא מפנה בין השאר, לעדותו של נעמאן בדיר.
4 באמצעות נסיבות נוראות אלו, ביקש ב"כ הנאשמים להראות, כי מניעי הנאשמים
5 למעשיהם לא היו מניעיהם של פושעים אכזריים וחסרי מורא, כי אם דרכם
6 הילדותית של נערים מוכי גורל להתמודד עם תחושות הניכור והבדידות הקשות,
7 שאפפו אותם ועם יחסה העוין של החברה כלפיהם.

8

9 ד. משקל יתר לזכותם של הנאשמים יש לייחס גם להאזנה השיטתית והממושכת,
10 שהפעילה המשטרה על קווי הטלפון של הנאשמים. לטענת ב"כ הנאשמים, האזנות
11 אלו (שחלקן, בדיעבד, כפי שנקבע בהכרעת הדין, היו פסולות), מהוות פגיעה קיצונית
12 בזכויות היסוד של הנאשמים, אשר אושרה בצווים שיפוטיים, בין היתר, לאור
13 הדמוניזציה הבלתי מוצדקת, שבוצעה לנאשמים.

14

15 ה. טענה מרכזית נוספת, הכרוכה בטענות לעיל, מתייחסת למהלך העניינים הכרונוולוגי
16 של ביצוע העבירות על ידי הנאשמים. המוקדמת שבעבירות, לטענת ב"כ הנאשמים,
17 בוצעה (מן העולה בכתב האישום) עוד בשנת 1995. מדוע, לטענת הסניגור, השתתה
18 התביעה פרק זמן כה ממושך והגישה כנגד הנאשמים כתב אישום רק ב-1999?
19 לגישת עו"ד פלדמן, אי הנקיטה בהליכים משפטיים כנגד הנאשמים, חרף אזהרות
20 שהוזהרו, נטעה בקרבם את התחושה, כי הצליחו להימלט ממשפט, ולהסוות את
21 עבירותיהם מעיני גורמי האכיפה. לגרסת הסניגור, למערכת אכיפת החוק, אשר לא
22 נקטה דבר במשך למעלה מארבע שנים בכדי להעמיד את הנאשמים במקומם (ויש
23 לזכור, כי היו אך נערים בעת ביצוע העבירות), יש חלק משמעותי בתהליך
24 התפתחותם של הנאשמים לכדי עבריינים מומחים. היבט זה, טוען עו"ד פלדמן, יש
25 לשקול לקולא, בעת גזירת הדין.

26

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

- 1 .ו. מרבית העבירות בהן הורשעו הנאשמים מתייחסות לאירועים מקריים שבהם בוצעו
2 שיחות חינוך בודדות. כבר עתה יצויין, כי עוד בהכרעת הדין לא התקבלה טענה זו.
3
- 4 .ז. יש להקל בעונשם של נאשמים מספר 1 ו-3, אשר הורשעו בעבירות בודדות של
5 האזנת סתר, בהתייחס לעונשיהם הקלים של עבריינים שיטתיים בתחום האזנת
6 הסתר. בהקשר זה הזכירה ההגנה את עונשו של רפי פרידן (ארבע שנות מאסר
7 בפועל) [ת.פ. 4586/93, 3172/94 (ת"א) מ"י נ' פרידן (לא פורסם)] ואת עונשו של
8 שותפו לעבירות, חוני מזעקי [ת.פ. 6631/95 (ת"א) מ"י נ' מזעקי (לא פורסם)], אשר
9 נידון לשישה חודשי עבודות שירות.
10
- 11 .ח. נאשם מספר 1 שוהה במעצר עד תום ההליכים תקופה ממושכת, שהינה קיצונית
12 ביותר עבור עבירות מסוגן של אלו בהן הואשם (טיעון שנשזר גם בהצגת "שונותם"
13 של הנאשמים, אשר הוזכר לעיל).
14
- 15 .ט. רצונם של הנאשמים להשתקם ולנטוש את חיי הפשע מהווה, לטענת ההגנה שיקול
16 נוסף לקולא. בהקשר זה, ציין ב"כ הנאשמים, כי נאשם מספר 2 חזר ללימודיו
17 האקדמיים, וכי נאשם מספר 3 אף הוא מבקש ללמוד לימודי תרגום, ולהתפרנס
18 ביושר בעתיד. גם נאשם מספר 1, לטענת ההגנה, מבקש לפתוח דף חדש, ולהותיר
19 מאחוריו את דרך חייו הקודמת.
20 בתמיכה לטיעונים אלה הסתייע הסניגור בדברי הנאשמים עצמם ובעדי ההגנה,
21 שכללו את מורתם של הנאשמים, הגב' זהרה סרסור, את מר נעמן בדיר, אדם
22 שהתעוור בגיל מבוגר ונעזר רבות על ידי הנאשמים, מר מאיר זכריה, שהביע נכונות
23 לקלוט את נאשם מס' 1 בעבודה וכן אביהם של הנאשמים.
24

25 .5. האמנם אין מדובר ב"עבירות מחשב מובהקות"?
26

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 ב"כ הנאשמים ביקש למחוק את הדמוניזציה ואת הילת המסתורין, שדבקה
2 בנאשמים, ולהציגם כנוכלים פשוטים, ובכך להסיר את מעטה היוקרה של עבירות
3 המחשב, וזאת בהסתמך על קביעת בית המשפט (עמ' 3 לפרוטוקול).
4 עו"ד פלדמן טען, כי מטרתו של חוק המחשבים הינה למנוע פגיעה במחשבים עצמם,
5 באמצעות הטכנולוגיה המיוחדת של מחשבים, ופירט באלו מתודות עברייניות נאבק
6 חוק המחשבים – "שימוש בטכנולוגיה הייחודית של מחשבים, הכנסת וירוסים,
7 סוסים טרויאניים, התערבות במאגרי מידע..." (עמ' 1988 לפרוטוקול). בתמצית,
8 טענה ההגנה, כי הנאשמים הורשעו בעבירות המחשב, אך ורק לנוכח פרשנות
9 משפטית מרחיבה (ובמשתמע – בלתי טבעית) של חוק המחשבים על ידי בית
10 המשפט, ולא משום שמדובר אכן בנאשמים, שביצעו "עבירות מחשב", כפי
11 שמוגדרות ומוגנות בחוק.

12
13 טענתו של עו"ד פלדמן התמקדה בכך, כי החוק מגן בבסיסו על שיטות מסוימות, בהן
14 מבוצעות עבירות מחשב (אלו הן אותן עבירות המחשב ה"קלאסיות", מהן ביקש ב"כ
15 הנאשמים לגזור את רף הענישה), ולא כך הוא. החוק לא נועד להילחם אך ורק
16 בשיטות ספציפיות של עבריינות מחשב אלא נועד למנוע מצב, שבו טכנולוגיית
17 המחשב, אשר ניתן לה ביטוי בכל שדות הפעילות המודרניים, תהפוך לכר לפעילות
18 עבריינית, בין אם המחשב הינו מטרת העבירה (למשל – הרס רשת מחשבים חיונית)
19 ובין אם המחשב הינו אך כלי לביצוע העבירה.
20 מכל מקום, אין חולק על כך, כפי שאף נקבע בהכרעת הדין, כי טכנולוגיית המחשב,
21 פעמים רבות, איננה המטרה הסופית של מבצע העבירה. גם במקרים רבים של
22 חדירה או שינוי של מאגרי מידע ממוחשבים, מטרת העברייני איננה פגיעה באובייקט
23 הממוחשב, אלא אחרת.

24
25 לטענת עו"ד פלדמן, יש להציב בקצה העליון של רף הענישה בעבריינות מחשב את
26 עבירות המחשב ה"טהורות" – אלו המבוצעות "כנגד" מחשב. כדוגמה לאותן
27 עבירות, כפי שהזכרתי, מציין הסניגור את פרשת האנלייזר, שהוא, לדבריו:

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1

2 " ... משקף את הדמות הנכונה של עבריין מחשבים נועז, של אדם שאין גבול
3 ואין יבשה שהוא איננו יכול לחצות, שבאמת השתמש בידע שלו באותם
4 ערכים... שעליהם מגן חוק המחשבים, דהיינו מידע, שליטה גם באמצעי
5 נשק וגם באמצעים אחרים, אותו אנלייזר הורשע בדין ונדון ל – 6 חודשי
6 עבודות שירות..." (עמ' 1988 לפרוטוקול).

7

8 לטענת ההגנה, מכיוון שענישתו של טננבאום היתה קלה ביותר, למרות האמירות
9 הנורמטיביות הקשות, שהוזכרו בגזר דינו, הרי שבעבירות בהן הורשעו הנאשמים,
10 שהינן קלות פי כמה מן העבירות, שביצע טננבאום (והן נחשבות כ"עבירות" אך בשל
11 פרשנות מרחיבה של חוק המחשבים), הרי שהעונש הראוי חייב להיות קל עוד יותר.

12

13 אין לקבל טענה זו. מזה שנים מכיר השיח המשפטי בנגזרות שונות של "עבריינות
14 מחשבים", אשר זכו לכינויים שונים, בכללן "עבריינות כנגד מחשב", עבריינות
15 באמצעות מחשב", "מרמת מחשב" וכד' [בהקשר זה ר' מיגל דויטש, "חקיקת
16 מחשבים בישראל", עיוני משפט כב, 427, 438 – 443, וכן אליעזר לדרמן, "פעילות
17 פסולה המסתייעת במחשבים, ודיני העונשין בישראל", עיוני משפט יג, 499]. עבירות
18 אלו הינן כולן "עבירות מחשב" ונבדלות זו מזו במטרתן הסופית של המבצע, כמו גם
19 בתפקידו של המחשב בשרשרת ביצוע העבירה. בכל סוגי העבירות נעשה שימוש
20 בטכנולוגיה הממוחשבת לצורך ביצוע עבירה, אלא שבחלקן תכלית העבירה הינה
21 פגיעה באובייקט הממוחשב, בעוד שבחלקן מטרת העבירה איננה פגיעה באובייקט
22 הממוחשב עצמו (שכן זה משמש ככלי לביצוע הפעילות העבריינית).

23

24 ההקדמה לדברי ההסבר של טיוטת האמנה של מועצת אירופה בנושא פשיעת
25 אינטרנט (הטיוטה אושרה על ידי הועדה האירופית בנושא פשיעה, CDPC, במהלך
26 המושב ה- 50 שלה, בין התאריכים 18 – 22 יוני 2001, ועתידה הייתה לעלות לסדר
27 היום של בפני ועדת השרים של המועצה, ביום 8 נובמבר 2001, לצורך אישורה

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 הסופי), מיטיבה להבהיר כיצד הקצב המואץ של התפתחות הטכנולוגיה פותח צוהר
 2 נרחב בפני עבריינים פוטנציאליים לשימוש באובייקטים ממוחשבים, בכללם
 3 מערכות טלקומוניקציה, בכדי לבצע עבירות מסוגים שונים, בהן עבירות שהזמן
 4 טרם הולידן, כל זאת מבלי להתחשב אף בגבולות גיאוגרפיים ומדינתיים.
 5

6 **“1. The revolution in information technologies has changed society**
 7 **fundamentally and will probably continue to do so in the foreseeable**
 8 **future. Many tasks have become easier to handle. Where originally**
 9 **only some specific sectors of society had rationalised their working**
 10 **procedures with the help of information technology, now hardly any**
 11 **sector of society has remained unaffected. Information technology**
 12 **has in one way or the other pervaded almost every aspect of human**
 13 **activities.**

14

15 **2. A conspicuous feature of information technology is the impact it**
 16 **has had and will have on the evolution of telecommunications**
 17 **technology. Classical telephony, involving the transmission of human**
 18 **voice, has been overtaken by the exchange of vast amounts of data,**
 19 **comprising voice, text, music and static and moving pictures. This**
 20 **exchange no longer occurs only between human beings, but also**
 21 **between human beings and computers, and between computers**
 22 **themselves. Circuit-switched connections have been replaced by**
 23 **packet-switched networks. It is no longer relevant whether a direct**

בתי המשפט**פ 040250/99****בית משפט מחוזי תל אביב-יפו****13/11/2001****בפני: כב' השופטת רוטלוי**

1 connection can be established; it suffices that data is entered into a
2 network with a destination address or made available for anyone who
3 wants to access it.

4 **3. The pervasive use of electronic mail and the accessing through the**
5 **Internet of numerous websites are examples of these developments.**
6 **They have changed our society profoundly.**

7 **4. The ease of accessibility and searchability of information contained**
8 **in computer systems, combined with the practically unlimited**
9 **possibilities for its exchange and dissemination, regardless of**
10 **geographical distances, has lead to an explosive growth in the amount**
11 **of information available and the knowledge that can be drawn there**
12 **from.**

13 **5. These developments have given rise to an unprecedented economic**
14 **and social changes, but they also have a dark side: the emergence of**
15 **new types of crime as well as the commission of traditional crimes by**
16 **means of new technologies. Moreover, the consequences of criminal**
17 **behaviour can be more far-reaching than before because they are not**
18 **restricted by geographical limitations or national boundaries. The**
19 **recent spread of detrimental computer viruses all over the world has**
20 **provided proof of this reality. Technical measures to protect**
21 **computer systems need to be implemented concomitantly with legal**
22 **measures to prevent and deter criminal behaviour.**

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 **6. The new technologies challenge existing legal concepts. Information**
 2 **and communications flow more easily around the world. Borders are**
 3 **no longer boundaries to this flow. Criminals are increasingly located**
 4 **in places other than where their acts produce their effects. However,**
 5 **domestic laws are generally confined to a specific territory. Thus**
 6 **solutions to the problems posed must be addressed by international**
 7 **law, necessitating the adoption of adequate international legal**
 8 **instruments. The present Convention aims to meet this challenge,**
 9 **with due respect to human rights in the new Information Society. ...”**

10
 11 (טיוטת האמנה, כמו גם דברי ההסבר לה, מצויים באתר אינטרנט של המועצה
 12 האירופית, המרכז נוסחי אמנות והסכמים שלה, וכתובתו –
 13 <http://conventions.coe.int>.)

14
 15 מאפיינים אלו של פשיעת המחשב לגווניה השונים מחייבים אף את גורמי האכיפה
 16 ואת מערכת המשפט להקדים תרופה למכה, ולנסות להתמודד עם חדשנותם של
 17 העבריינים.

18
 19 לבד מן המציאות העובדתית של עולם המחשבים והטלקומוניקציה, הן בארץ והן
 20 בעולם, ניתן לראות, כי חוק המחשבים, התשנ"ה - 1995 עצמו (להלן – "חוק
 21 המחשבים") איננו תומך בטענת הסניגור. סעיף 4 בחוק מגלם דוגמה אחת לעבירות
 22 מחשב "מובהקות" (בהן לא בוצע מעשה עברייני לבד מעבירת המחשב גופא) ומטיל
 23 עונש מקסימלי של שלוש שנות מאסר בלבד. לעומת זאת, סעיף 5 לחוק טומן בחובו
 24 פוטנציאל להרשעה בעבירות **באמצעות** מחשב ("לא מובהקות") והוא נוקט בגישה

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 מחמירה מבחינת רף הענישה (מטיל עונש מקסימום של חמש שנות מאסר). גם
2 נוסחו של החוק מותאם להתמודדות עם נסיבות משתנות – הן נסיבות טכנולוגיות
3 והן נסיבות עברייניות.

4
5 המסקנה הברורה, העולה מנוסח החוק, הינה ההבחנה ברמת הענישה בין מקרה בו
6 הגורם הנפגע הנו אך ורק אובייקט ממוחשב ולא בוצעה שום עבירה נלווית, לבין
7 מקרה בו עבירת המחשב בוצעה, כחלק מתוכנית פעולה, לשם השגת מטרה עבריינית
8 אחרת. במקרה הראשון, רף הענישה הינו מתון יותר (כך מצביע למעשה סעיף 4
9 לחוק המחשבים). לעומת זאת, במקרה השני, רף הענישה יהיה חמור יותר (כפי
10 שמציין סעיף 5).

11 אם כן, בניגוד לטענת הסניגור, אותן עבירות מחשב "בלתי מובהקות", שביצעו
12 הנאשמים, מתאימות לרף הענישה המחמיר יותר, שקבע המחוקק.
13 על אחת כמה וכמה יפה הדבר לעניינו, כאשר מדובר בעבירות מחשב רבות, שבוצעו
14 באופן שיטתי וממושך ביותר, מתוך מניע עברייני, אשר (כפי שציינה התביעה) לא
15 הוכר בעבר בסוג זה של עבירות – בצע כסף.

16
17 **שיקולים לחומרא** .6

18
19 בהתייחס למכלול העבירות של שלושת הנאשמים (השיקולים לקולא ישקלו בנפרד
20 לגבי כל אחד מהם), שחלק מהן אינן עבירות חמורות כשלעצמן והן מצויות בסמכות
21 בית משפט השלום, וחלק מהן נותרו בגדר ניסיון לעבור עבירות, ניתן לומר,
22 שקיימים מרכיבים רבים של נסיבות מחמירות, מעבר לקיומו של מרכיב זה בהגדרת
23 חלק מהעבירות (כמו קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, או שימוש במסמך
24 מזויף בנסיבות מחמירות).

25
26 כמות העבירות והתמשכותן לאורך שנים, תוך שהן הולכות ומשתכללות, גרימת נזק
27 לאנשים ובמיוחד לגופים, ששיעורו והיקפו לא הוברר אמנם לבית המשפט, אך

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 מדברי הנאשם מס' 1 בהאזנות הסתר עולה, כי מדובר היה בהכנסות כספיות לא
 2 מעטות. אין אף לזלזל בנזק הנפשי, שנגרם לאותם אנשים, שחדרו לפרטיותם,
 3 הטרידו אותם ואיימו עליהם בצורות שונות.
 4
 5 א. באשר לכמות העבירות והתמשכותן טוען עו"ד פלדמן, כי אין לזקוף זאת דווקא
 6 לחובת הנאשמים, שכן המדינה עלתה על עקבותיהם ואף בשלב מסויים הזהירה
 7 אותם. המעקב והציתות הממושך איפשרו למדינה לצבור חומר מרשיע ובכך להגדיל
 8 את נפח התיק – דבר אותו ניתן היה למנוע לו, בשלב מוקדם יותר, היו מובאים
 9 הנאשמים לדין ובכך היה מושם קץ למסכת העבירות שלהם. הסניגור רואה בכך
 10 מכשול ששמה המדינה, בעזרת רשויותיה, לנאשמים, שאמנם לא שעו לאזהרה בעת
 11 שנתפסו לראשונה משהתרשמו, שאין מי שיוכל לרסנם.
 12 אכן, יש בטיעון זה, לכאורה, טעם, במיוחד בנסיבות המיוחדות של עיוורונם,
 13 בבחינת "לא תשים מכשול בפני עיוור". יש גם היבט מוסרי למשך תקופת המעקב
 14 והציתות אחר אזרחים חשודים בעבירות, שכן המחוקק לא הגביל את אותה תקופה
 15 ובלבד שהיא משרתת את המטרה הסופית של לכידת העבריין. יש לגיטימיות
 16 לשאלה עד כמה ראוי, שהמדינה תרחיק לכת בהתמשכות החקירה בעת שמתגלות
 17 עבירות שמבוצעות על ידי החשודים. האם הנזק או הסיכון הנגרם לציבור בתקופה
 18 זו מביצוע העבירות איננו שיקול, שיש בו כדי להורות על סיום החקירה או שמא
 19 הרצון לתפוס את העבריין בכף על עבירות חמורות יותר הוא שצריך להכתיב את
 20 משך תקופת החקירה?
 21
 22 יחד עם זאת, לגופו של העניין שבפני, מתוך חומר הראיות הרב, שנפרש בפני בית
 23 המשפט עולה, כי היה קושי רב בניהול החקירה, שבחלקו נבע מהעדר הערכות
 24 הולמת של רשויות החקירה בכל הנוגע לעבירות טלקומוניקציה ומחשבים ובחלקו
 25 נגרם מהחידה אותה הציבו הנאשמים לחוקרים – חידה שלא נפתרה עד כה
 26 בשלמותה.
 27

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 עוד עולה מחומר החקירה, כי הנאשמים עצמם, ובמיוחד נאשמים מס' 1 ו-2, שפעלו
2 כגוף אחד (גם לפי דבריהם) ידעו אודות החקירה המתנהלת כנגדם ואף התבדחו על
3 כך לא אחת בשיחותיהם המוקלטות. לפיכך, אזהרת המשטרה לא הייתה צריכה
4 להתפרש בעיניהם כעצימת עיניים לנוכח מעשיהם. מנסיבות פרשת זיוף פיקדון בית
5 משפט השלום (אישום מס' 39) וההתחזות לעו"ד אידריס (אישום מס' 38), שני
6 אישומים הקשורים במעצרו של אבו-עלא, ניתן לראות, כי הנאשמים הבינו את
7 החומרה שבמעשיהם והיו מוכנים לנקוט בכל פעולה פלילית, שתרחיק את הזרוע
8 החוקרת מהם.

9

10 הנאשמים פעלו מתוך תחושת שכרון כוח. אותה תכונה של נחישות, עיקשות
11 והתמדה, שעזרה להם להצליח בלימודיהם בבית ספר רגיל, חרף עיוורונם, היא
12 שהייתה בעוכריהם בנקודת זמן זו שבחייהם.
13 בסופו של דבר, טיעון התמשכות העבירות ברצף זמן אין בו, לטעמי, כדי לפעול
14 לזכותם, אלא לחובתם.

15

16 ב. שיקול נוסף לחומרא הינו הפגיעה באינטרסים מוגנים כמו הזכות לפרטיות.

17 הסניגור המלומד ניסה בטיעונו להצביע על כך, שאין דינם של פורצים וגנבים זהה
18 מבחינת הענישה לדינם של הנאשמים שלפני, שלא פגעו פיזית ברכושם של אחרים
19 והחדירה לפרטיותם של אחרים לא הייתה כה גסה ובוטה.

20 אינני בטוחה, שהצדק עם עו"ד פלדמן. אף כי אין לזלזל בתחושתו הקשה של אדם
21 שפרצו לביתו-מבצרו, גנבו ממנו רכוש ופגעו קשות בפרטיותו, אין לומר, שהחדירה
22 לפרטיותם של אנשים באמצעי טלקומוניקציה הינה קלה יותר מבחינת תחושותיו
23 של האדם, שפגעו בקודש הקודשים שלו, במידע המוצפן שלו, שעל מנת לחדור אליו
24 בעידן זה של המחשב, נדרש שימוש בקודים. קודים אלה נועדו ליצור את התחושה
25 הנוחה של ביטחון המידע, תחושה, שעל פי המסתבר, מתיק זה, הינה אשלייה
26 במקרים רבים.

27

28 כבר אמר על כך כב' המשנה לנשיא השופט שלמה לויין כי:

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1
2 "כל מי שפוגע על דרך של עיסוק בזכות לפרטיות של אדם על דרך של האזנת
3 סתר עשוי לגרום לו נזק בל ישוער; הרי בהאזנת סתר עשוי העבריין לחדור
4 לענייניו הפרטיים הכמוסים ביותר של אדם ולערער את בטחונו העצמי ואת
5 שלות חייו. לעתים קרובות עשויה פגיעתה של עבירה זו להיות קשה אף
6 מפגיעתה של עבירת התפרצות, שבה חודר העבריין לביתו או לחצריו של
7 אדם ופוגע בנכסיו החומריים, לאו דווקא בסודותיו האינטימיים." (בש"פ
8 4544/94 מ"י נ' יעקב אשל, תקדין עליון כרך 94(3) תשנ"ד, 1994, עמ' 182).
9 ואכן, בעולם המתפתח של המחשב והטלקומוניקציה, נפרצו פתחים רבים בעולמה
10 של הזכות לפרטיות ומתפקידו של בית המשפט להגן על זכות זו במשנה תוקף,
11 דווקא כאשר העבירות הללו חובקות עולם ואינן מוגבלות אלא במגבלות הטכניקה.
12
13 ג. לא זו אף זו – עיון בפסיקה הישראלית המועטה בתחום עבירות המחשב מצביע על
14 פער בין האמירות הנורמטיביות החריפות, שמשמיעים בתי המשפט, באשר
15 לאינטרס הציבורי בהגנה מפני עבירות מחשב (עם כל ייחודן ותחכומן, עליהן עומדים
16 בתי המשפט), לבין רמת הענישה המתונה, לה זכו אותם עבריינים [בהקשר זה ראו:
17 ת.פ. 3813/99 (י-ם) מ"י נ' עוודד רפאלי, דינים-שלום, טז, 862; ת.פ. 8243/97 (חיפה)
18 מ"י נ' גיל פז, תקדין-שלום, 98(1) וכן ת.פ. 3709/00 (כ"ס) מ"י נ' טננבאום (טרם
19 פורסם)].
20
21 חשש מהותי מאין כמוהו, במיוחד בשעת גזירת הדין בעבירות המחשב הינו החשש,
22 שמא יגרע אמון הציבור במערכת המשפטית, וכפועל יוצא, מהליך דה-פליליזציה של
23 עבירות המחשב. חשש זה יסודו בעיקר אחד, והוא היחס האוהד, כמעט רומנטי, לו
24 זוכים "האקרים" ועברייני מחשב אחרים בקרב חלקים נכבדים מן הציבור. אותם
25 האקרים עדיין נתפסים בקרב רבים (ובהם צעירים לא מעטים) כמעין "פורצי דרך",
26 בבחינת "רובין הוד", אשר נלחמים במערכת הביורוקרטית ובחברות הענק, ואינם
27 גורמים נזק לאזרח הפשוט. הבסיס ליחס זה הינו תדמיתם של אותם עבריינים,

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 שאיננה תואמת את דמותו הסטריאוטיפית של העבריין ה"קלאסי". פעמים רבות
 2 נדמה, כי מכלול הנסיבות המקלות, אשר מאפיינות רבים מעברייני המחשב, ובהן,
 3 בין היתר, עבר נורמטיבי ופוטנציאל שיקום גבוה, גוברות בשעת גזירת הדין לנאשם
 4 הספציפי, על הצורך ההרתעתי ועל עקרון ההלימה.
 5
 6 כפועל יוצא, שכרה של המערכת השיפוטית יוצא בהפסדה. אנשים מן השורה, בהם
 7 בני נוער, אשר גילו את הפוטנציאל הבלתי נדלה, הטמון בטכנולוגיות מחשב
 8 וטלקומוניקציה, עלולים, ביתר קלות, להתפתות ולעבור עבירות מסוגים שונים,
 9 ולמטרות שונות – לעתים יהיה מדובר במעשי קונדס, לעתים במניעים נקודתיים
 10 דוגמת סכסוכים בין אישיים, ולעתים – בכדי לגרום נזקים קשים, הן כלכליים, הן
 11 נזקים פיזיים (דוגמת נגיפי מחשב) והן נזקים בטחוניים. אף אין להתעלם מן הפגיעה
 12 הבוטה בזכויות אזרח של קורבנות פרטיים, בדגש על חדירות גלויות וסמויות
 13 למחשביהם האישיים, שהינם פעמים רבות קודש הקודשים שלהם.
 14
 15 תוצאה זו, לא זו שאיננה רצויה כלל ועיקר, אלא אף זו – עלולה להוציא את העוקץ
 16 מחשיפה וממודעות גוברת והולכת באשר לנזקים הפוטנציאליים של עבריינות
 17 המחשבים בעידן האינטרנט והטלקומוניקציה לחברה ולפרט.
 18
 19 לפיכך, נראה לי, כי המסר הראוי לצאת מבית משפט זה בעניין העבירות, שבוצעו על
 20 ידי הנאשמים, כי כל המשתמש באמצעי הטלקומוניקציה למיניהם, אם כדי לפגוע
 21 בזכות לפרטיות, או בזכות הקניין של אנשים או חברות, בין שהדבר נעשה מתוך
 22 מטרה לגרוף רווחים או לצורך התרברבות, ראוי לענישה מחמירה, אפילו איננו בעל
 23 עבר פלילי.
 24 הדבר נכון לגבי עבירות מחשב "מובהקות" ובוודאי נכון לגבי עבירות נוכלות ומרמה,
 25 שבהן נעשה שימוש במחשב לצורך ביצוען. ענישה מחמירה פרושה, בדרך כלל, ענישה
 26 הכוללת מאסר בפועל.

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1

2

7. נסיבות לקולא לעניין העבירות

3

4 ב"כ ההגנה עו"ד פלדמן טען בכשרון רב, כי אין להחמיר עם הנאשמים לפי כל אמת
5 מידה, שכן באשר לעבירות המחשב הם אינם מצויים בסקאלה העליונה של
6 היררכיית העבריינים (ולכך התייחסתי בסעיף 5 לגזר-הדין). באשר לעבירות המרמה
7 אין לראותם כרבי נוכלים ולפיכך הפסיקה, שעליה מסתמכת התביעה באשר
8 לעבירות המרמה (כגון: ע"פ 2499/97 יוסף טופול נ' מ"י, תקדין עליון 99(2) וכן ע"פ
9 6350/93, 6391 מ"י נ' אריה גולדין, פ"ד מט (4), 1) איננה רלבנטית לגביהם, באשר
10 לעבירות האזנות הסתר, גם כאן מדובר במספר מועט של עבירות ולפיכך אין לאמץ
11 את גזר דינו של פרידן (ע"פ (ת"א) 4262/98 רפי פרידן נ' מ"י, תקדין מחוזי 99(2)
12 (3708) כהולם את נסיבות המקרה הנוכחי.

13

14 אכן, באשר לעבירות המרמה והאזנות הסתר יש צדק בטיעונו של עו"ד פלדמן.
15 פרידן ומזעקי, שביצעו בציניות עשרות עבירות של האזנות סתר, שהיו בתחום
16 עיסוקם, זכו גם הם להתייחסות שונה בגזירת דינם – מארבע שנות מאסר בפועל
17 (לפרידן) לביצוע 6 חודשי עבודת שירות (מזעקי). נוכלים ורמאים בהיקף בינלאומי
18 כמו לרנר, פרושינובסקי, טופול, גולדין ואחרים, אכן נשלחו למספר לא מועט של
19 שנים מאחורי סורג ובריח. [ראו: ת.פ. 469/97 (י-ם) מ"י נ' צבי בן ארי (גרגורי
20 לרנר), תקדין-מחוזי, 98(1); ת.פ. 382/98 (י-ם) מ"י נ' פרושינובסקי (לא פורסם);
21 ע"פ 6350/93, 9391/93 מ"י נ' אריה גולדין, פ"ד מט(4) 1; ע"פ 2499/97 יוסף טופול
22 נ' מ"י, תקדין-עליון, 99(2)].

23

24 יחד עם זאת, על יעקב דכה, שותפו לעבירות של נאשם מס' 1 הושתו שתי שנות
25 מאסר בפועל בגין פרשת גלי צה"ל בלבד (פרט אישום מס' 23) [ת.פ. 6688/98 (ת"א)
26 מ"י נ' דכה יעקב (לא פורסם)] ולו היה גזר דין זה, כשלעצמו, משמש אמת מידה
27 בגזירת דינו של נאשם מס' 1, על פי עקרון האחידות בענישה, היה עלי להטיל על

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 נאשם זה שנות מאסר מרובות אפילו הייתי יוצאת מן ההנחה, שהנחתה את השופט
2 שגזר את דינו של דכה, שחלקו בפרשה זו היה מרכזי.

3
4 מאחר שמדובר בעשרות רבות של עבירות, מהן חמורות ביותר ומהן קלות מהן, קשה
5 לכמת את רמת הענישה בהתאם לפסיקה, שהוגשה, אם באמצעות התביעה ואם
6 באמצעות ההגנה.

7 על בית המשפט להתייחס לנאשמים, ובמיוחד לנאשם מס' 1, שהיה הרוח החיה בכל
8 הפרשה, על פי מכלול העבירות. לא רק כעברייני מחשב, ולא רק כנוכלים ורמאים,
9 ולא רק כמבצעי האזנות סתר, אלא כמי שלא בחלו בשום אמצעי כדי להוציא לפועל
10 תוכניות, שנרקמו על מנת להביא למיצוי היכולות שלהם בתחום התקשורת, בין
11 שהיא תקשורת מילולית רגילה בטלפון, שחלקה נעשתה במתק שפתיים כדי להשיג
12 מידע וחלקה נעשתה באיומים ובהטרדות על מנת להפחיד ובמידת האפשר להשיג
13 מידע, ובין שהיא בתקשורת בין מרכזיות (תוך שימוש במחשבים שלהן) – כל זאת
14 תמורת בצע כסף. אכן, במהלך ביצוע העבירות ותוך כדי השתלשלותן והתפתחותן
15 היו עבירות, שנעשו לצורך סיפוק יצרים שונים, גם אם לא היה שטר בצידן, ואין לי
16 ספק, שחלק מהן נעשו מחמת עיוורונם של הנאשמים, שהטלפון שימש להם לא רק
17 לפה אלא גם לעיניים.

18
19 בסיכומי של דבר, אינני רואה את מכלול העבירות עין בעין עם ב"כ הנאשמים אשר
20 ניסה לפי מיטב כשרונו לצבוע את מעשיהם בצבע קליל משהו.

21
22 הנאשמים גרמו במעשיהם לתחושות קשות בקרב קורבנותיהם, הסבו נזקים גדולים
23 לחברות שונות, שבתחבולה ובמרמה קבלו באמצעותם שירותי טלפון מבלי לשלם
24 עבורם, הביאו לבריחתו של שותף עיקרי למעלליהם לשטחי הרשות הפלשתינית
25 (פרשת גלי צה"ל), זרעו בהלה וחרדה בקרב חברות תקשורת, שחשו חסרות אונים
26 לנוכח מעלליהם.

27

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 יחד עם זאת, יש לראות את חומרת מעשיהם על רקע מוגבלותם ועל רקע הנסיבות
2 האישיות של כל אחד מהם בנפרד.

3

4

5

8. שיקולים אישיים לקולא

6

7 א. מוגבלותם של הנאשמים - הגם שעיוורונם של הנאשמים תרם במידה מרובה
8 להתפתחות היכולות המיוחדות שלהם, שהביאו אותם לעבור את העבירות, לא ניתן
9 להתעלם ממוגבלות זו כשיקול להקלה בעונשם ולו מהטעם, ששלילת חרות עבורם
10 היא מכה קשה יותר מזו הנגזרת על הרואים.

11 שלילת החרות היא כפולה: הן בהעדר אותה חירות האינהרנטית לעיוורון והן בהעדר
12 חירות נוספת בעת הכליאה והיא חרות התנועה המוגבלת שבעתיים בכלא לגבי מי
13 שאיננו יכול לנוע בחופשיות.

14

15 את עולמו של העיוור היטיבו לתאר לא רק הנאשמים עצמם אלא גם עדי האופי,
16 המורה גבי זהרה סרסור, שתיארה אילו מאמצים אדירים היו צריכים הנאשמים
17 להשקיע כדי להצליח בעולמם של הפקחים ועל מנת שלא יהפכו ל"חוטבי עצים
18 ושואבי מים" (או למקבצי נדבות, כהגדרת נאשם מס' 1 בדבריו האחרונים לעונש)
19 וכן העד בדיר נעמן, שהתעוור בגיל מבוגר וסיפר כיצד הנאשמים עזרו לו לצאת
20 מהדיכאון בו היה שרוי עקב אסונו ולראות נקודות "אור" במצבו.

21 גם האב, שהתבטא בכאב רב אודות ילדותם של בניו כילדים עיוורים בכפר ערבי,
22 שבו נתפס העיוור כנחות, היטיב לתאר את סבלם של ילדיו לנוכח הצקות ילדים
23 אחרים, שראו בהם קרבן קל, בדומה לתיאור, שמסר נאשם מס' 1 אודות מצבו בבית
24 המעצר כעיוור, חסר יכולת להגיב להצקות מצד הסובבים אותו.

25

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 עיוורונם של הנאשמים יש בו, איפוא, לטעמי, משום שיקול נכבד להקל בעונשם, בכל
2 הקשור לשלילת חירותם. יחד עם זאת, אין בו כדי לאיין את כל שיקולי החומרא
3 האחרים.
4 שיקול זה איננו רק שיקול של מידת הרחמים אלא הוא בהחלט מהווה שיקול של
5 מידת הדין, שאותו יש לשקלל במניין השיקולים האחרים.
6 לפיכך, רף הענישה שיקבע בעניינם איננו זהה לרף הענישה ההולם את מעשיו של
7 נאשם אחר, שאיננו מוגבל כמותם.

8

9

ב. גילם של הנאשמים

10

11 כל הנאשמים הינם אנשים צעירים, בני 24, 25 ו-20, בהתאמה לסדר כתב האישום.
12 אחד מהם, נאשם מס' 3, היה קטין בעת ביצוע העבירות ובעת הגשת כתב האישום
13 ואת דינו יש לגזור על פי המקובל ביחס לקטינים על פי חוק הנוער (שפיטה), ענישה
14 (ודרכי טיפול) תשל"א-1971.

15

מתוקף החוק אף הוגשו תסקירים לגבי נאשמים 2 ו-3.

16

17 חלק לא מבוטל מן העבירות בוצע ב-1995, 1996 ו-1997, כלומר, בעת שהנאשמים 1
18 ו-2 היו רק מעט לאחר סף הבגירות.

18

19 ככל שרמתם האינטלקטואלית הייתה גבוהה מאד ביחס לגילם נראה, שנסיבות
20 חייהם וסביבתם לא נתנו בידם כלים נאותים להתמודד עם עיוורונם ולנצל את
21 כשרונותיהם על מנת לנתבם לאפיקים נורמטיביים.

21

22 הגם שהושטה להם יד מבורכת בדמותה של המורה גב' זוהירה סרסור, שהופיעה
23 כעדת אופי, הם לא השכילו לנצל את הפן החיובי שהקרינה עליהם מדמותה
24 והסתפקו בהישגים הלימודיים, שאותם ניתבו לאחר מכן לדרכים עקלקלות.

24

25 ייתכן מאד, שבסביבה יותר תומכת ומבינה היו התוצאות שונות. אין להתעלם,
26 איפוא, מגילם הצעיר בעת ביצוע העבירות ובמיוחד מעובדת קטינותו של נאשם מס'
27 3 אולם אין ליתן לכך משקל מכריע, כעתירת ההגנה, בכל הנוגע לנאשמים 1 ו-2.

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 באשר לנאשם מס' 3 – לגביו מאפשר החוק התייחסות שונה, שכן על פי חוק הנוער
2 (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) תשל"א-1971 (להלן: "חוק הנוער") ניתן אף שלא
3 להרשיעו כלל וזאת על יסוד מערכת שיקולים הקשורה בשאלת שיקומו של הנאשם
4 והשלכות עצם ההרשעה על השיקום (ראו: ע"פ 2669/00 מ"י נ' פלוני ואח', תקדין
5 עליון, 2000(3), 512).

6

7 נאשם מס' 3, שעל פי התסקיר המפורט, שהגישה קצינת המבחן לנוער ב-25.1.01, לא
8 זכה, בהתאם לסעיפים 11, 12 לחוק הנוער, משום מה, ככל קטין בישראל, להיות
9 בטיפול שרות המבחן מאז שנפתחה חקירה בעניינו, דבר המחייב חקירה ובדיקה
10 ברשויות. בכל זאת, ניצל הנאשם את כוחותיו הפנימיים ועבר תהליך של שיקום
11 עצמי, זאת חרף תנאי מעצר בית מגבילים וממושכים.

12

13 במהלך המשפט הוא סיים בהצלחה את מבחני הבגרות, בתיכון רגיל (כמו אחיו),
14 הוא השתתף בקורסי העשרה רבים, החל לעבוד כיועץ בפיתוח מערכות לעיוורים
15 בביתו, בשכר, עבור חברה חיצונית, התקבל ללימודי תרגום במכללת בית ברל וכן
16 לקורס "ניהול, שיווק ופרסום" במכללה למינהל.

17 הוא הביע חרטה וצער על מעשיו והתרשמותי, שחרטה זו איננה מן השפה אל החוץ,
18 שכן נלוו לה מעשים שונים בפועל. יכולתי ללמוד עליה גם מאופן התנהגותו במשפט.

19 לתחושתו, לו הייתה בידו יכולת ההחלטה, אלמלא לא היה נתון ללחצו והשפעתו של
20 נאשם מס' 1, הוא היה מודה כבר לפני שנים בחלקו בעבירות ומתפנה למצות את
21 יכולותיו בתחומים נורמטיביים. אלא שהוא נגרר לתוך המשפט הארוך, כשם שהוא
22 נגרר לביצוע העבירות מתוך צורך להזדהות עם אחיו, שכן אם לא היה עושה זאת,
23 היה מוצא עצמו בודד בתוך הסיטואציה המשפחתית הקשה המתוארת היטב
24 בתסקיר קצינת המבחן. בדידות זו הייתה כפולה ואולי משולשת: בדידותו של
25 העיוור, בדידותו של העיוור הערבי המשכיל ובדידותו של האח הצעיר, ששני אחיו
26 הגדולים, שהם גם אחים לצרה, מתרחקים ממנו.

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 נראה לי, שלו היה זוכה לליווי שרות המבחן בכל אותה עת, כנדרש על פי החוק,
 2 הייתה דרכו לשיקום מהירה יותר.
 3 בעת שעלה על דוכן העדים ניכר היה הקושי שלו לטשטש את האמת, כדי לגונן על
 4 אחיו, שישבו מולו והוא אכן הודה, למעשה, בעת מתן עדותו במרבית העובדות
 5 שבכתב האישום.
 6
 7 לפיכך, קטינותו של נאשם מס' 3, שאיננה משמשת חסינות מפני נתינת דין על
 8 מעשיו, יש בה במקרה זה כדי לשמש נסיבה מקלה בעלת משקל רב בבואי לגזור את
 9 דינו ואני רואה את מצבו באור שונה לחלוטין מזה של שני אחיו, במיוחד של נאשם
 10 מס' 1, הן באשר לכמות העבירות וטיבן (פרטי אישום ארבעים, ארבעים ואחד,
 11 ארבעים ושניים, ארבעים ושלושה, וארבעים וארבעה) והן לגבי תלותו הנפשית
 12 באחיו באותה עת, שגררה אותו לביצוע העבירות.
 13 אלא שתסקיר קצינת שירות המבחן איננו כולל המלצה טיפולית הואיל ושרות
 14 המבחן קיבל את הנאשם לטיפולו אך זמן קצר לאחר הכרעת-הדין וסבר, שנחוץ לו
 15 אבחון פסיכוסוציאלי מעמיק יותר והנאשם, באמצעות בא כוחו, העדיף לוותר על
 16 זכותו לקבלת המלצה בגוף התסקיר. בעת הדיון סברתי, כי בהתחשב בעובדת
 17 בגירותו כיום, יש לאפשר לו לוותר על זכותו.
 18 יחד עם זאת, שקילת הליך שיקומי כלשהו איננה יכולה להיעשות ללא השלמת
 19 התסקיר, שכן נחוץ שיתוף פעולה מצד שרות המבחן.
 20 לפיכך, הצעתי היום לנאשם מס' 3 ולבא כוחו לשקול מחדש את בקשת שרות המבחן
 21 ואכן נאשם מס' 3, באמצעות בא כוחו, הסכים כי ייערך איבחון משלים ויוגש
 22 תסקיר משלים על ידי שירות המבחן.
 23

ג. הבעת חרטה

24
 25
 26 שלושת הנאשמים עמדו על הוכחת חפותם ולא נרתעו מהתמשכות ההליך חרף
 27 היותם במעצר ובמעצר בית. התביעה סבורה, לפיכך, שאין בהבעת החרטה

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 המילולית מצידם במהלך הטיעונים לעונש משום נסיבה מקלה, במיוחד לאור
2 העובדה, שאיש מהם לא מצא לנכון לשתף את רשויות אכיפת החוק ברזי ביצוע
3 העבירות, היינו, מהן השיטות, שבהן הצליחו להערים על הכל ולחדור לתוך מערכות
4 טלקומוניקציה.

5
6 מנגד, מבקשת ההגנה להתחשב בחרטה המובעת מצידם בשלב זה של משפטם.
7 כמובן, שאין דומה הבעת חרטה מיידית המלווה בהודאה אשר יש בה גם כדי לחסוך
8 מזמנו של בית המשפט להבעת חרטה בשלב גזירת הדין.
9 יחד עם זאת, זכותם של נאשמים למצות את ההליך הפלילי באופן שיביא לזיכויים,
10 במיוחד כאשר עלו לדיון בתיק זה שאלות משפטיות מורכבות וייחודיות.
11 אכן, הנאשמים לא שיתפו פעולה עם רשויות החקירה והכבידו על ניהולה ואף ניסו
12 לשבשה. אכן הנאשמים לא גילו למשטרה את "סודם", אם מחמת רצונם לעשות בו
13 שימוש לגיטימי בעתיד ביעצם לחברות לאבטחת מידע ואם מחמת שיקולים אחרים.
14 יחד עם זאת, התרשמתי, כי בשלב זה, לאחר סיום ההליך, וכך אף עולה מתסקירי
15 שרות המבחן, הנאשמים מודעים לחומרת מעשיהם ומתחרטים על הנזק, שגרמו
16 לאחרים ובמיוחד לעצמם.
17 לפיכך, יש בכך כדי לא לנעול שערי תשובה בפניהם.

18
19 ד. השלכת משך תקופת המעצר עד תום ההליכים (נאשם מס' 1) ומעצר הבית (נאשמים
20 מס' 2 ו-3).

21
22 הנאשמים, שבחרו לנהל משפט ארוך, נמצאים מזה זמן רב בתנאים המגבילים את
23 חרותם כאשר נאשם מס' 1 מצוי במעצר עד תום ההליכים מזה למעלה משנתיים
24 (ליתר דיוק 29 חודשים מאז 14.9.99) והאחרים במעצר בית, שמנע מהם אפשרות
25 לנוע, ללמוד ולפתח קשרים חדשים.
26

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 משמעות המעצר, בפועל או בבית, לגבי עיוורים יש בה חומרא נוספת, שכן הכליאה
 2 הופכת להיות חיצונית ופנימית. אמנם, לו היו הנאשמים מקצרים את ההתדיינות,
 3 כדעתי בהכרעת הדין (עמ' 8-9 להכרעת הדין), ניתן היה לקצר את תקופת המעצר.
 4 אולם, כפי שכבר ציינתי בגזר הדין זכותם של נאשמים למצות את ההליך והפסיקה
 5 מחייבת את בית המשפט להתחשב בשאלת המעצר כשיקול במניין השיקולים. גם
 6 אם אין מפחיתים את תקופת מעצר הבית מתקופת המאסר עדיין יש להתחשב בסבל
 7 הנגרם עקב מעצר ממושך (ראו: ע"פ 1626/91 דקה נ' מ"י, פ"ד מה(5) 76, 80; ע"פ
 8 9175/96 אליאל ובדרה נ' מ"י, תקדין עליון 97(3) 533).
 9 לגבי נאשם מס' 1 תנוכה תקופת המעצר מתקופת מאסרו ומישכה ילקח בחשבון
 10 כשיקול להקלה בעונשו בהתחשב בהשלכות, שיש לעיוורונו על מעצרו.
 11
 12 בהקשר זה ראוי לציין, כי ראיית מכלול העבירות, מבלי לגזור את הדין בגין כל
 13 עבירה בנפרד (היינו, מתן עונש כולל), הוא במקרה זה מחוייב המציאות ויש בו,
 14 כשלעצמו, משום הקלה לגבי הנאשמים, שאלמלא כן ניתן היה לגזור עליהם תקופות
 15 מאסר ארוכות ואני רואה בכך משום תשובה מסויימת לטיעוני ההגנה באשר
 16 להתמשכות החקירה כנגד הנאשמים, שגרמה, לדבריה, להצטברות העבירות.
 17 (בעניין העונש הכולל ראו הש' ח. כהן בע"פ 724/76 אברגיל נ' מ"י, פ"ד לב(1) 141,
 18 144 וכן מאמרה של ד"ר רות קנאי: "הנחיות לקביעת גזר הדין בפסיקת בית
 19 המשפטים העליון", משפטים, כ"ד, 1994, עמ' 97, 125).
 20
 21 9. לסיכום, מעורבותם של הנאשמים בעבירות איננה זהה. אלמלא נאשם מס' 1 אינני
 22 בטוחה, שהנאשמים היו מוצאים את דרכם לעולם הפשע.
 23 נאשם מס' 1 הוא שיזם, דרבן והוליך כל מהלך אפשרי, הן בביצוע העבירות והן
 24 בניהול המשפט ובכך, לטעמי, גרם עוול לאחיו.
 25 נאשם זה הוזהר בעבר על ידי המשטרה ואף הורשע בבית משפט השלום במסגרת
 26 הסדר טיעון, בעבירות של התחזות כאדם אחר, קבלת דבר במרמה ופגיעה במזיד
 27 בפרטיות, עבירות שבוצעו ב-1997 ואשר בגין נגזר דינו של הנאשם ב-4.5.99 (ת.פ.

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 לשמונה חודשי מאסר מותנה והנה, הרשעה זו לא מנעה ממנו לעבור את
 2 העבירות החמורות שבפרט אישום מס' 39 ב-1.6.99, שגרמו להימלטותו מישראל של
 3 אבו-עלא, שותפו לעבירות בפרשת גלי צה"ל.
 4 נאשם זה הורשע בעבירות רבות ומגוונות בשלושים ואחד פרטי אישום ואני רואה בו
 5 את העברייין העיקרי בתיק זה, שגרר את אחיו לעולם העברייני. האזנה לשיחות
 6 הרבות, שהוקלטו, קריאת הודעותיו במשטרה והתנהגותו בבית המשפט, במהלך
 7 שמיעת הראיות מלמדות, מחזקות הנחה זו, שאף באה לידי ביטוי בתוכנם של
 8 תסקירי שירות המבחן.
 9
 10 נאשם מס' 2, המבוגר מנאשם מס' 1 בשנה, היה שותף לחלק ממעשי אחיו בפרטי
 11 אישום 32 (אישום הטבלאות), שהתרחש ב-1997, אישומים עשרים וארבעה ושלושה
 12 וששה (פרשת הקו הלא חוקי), אישום שלושה ושבעה (פרשת קווי 800-1) ולאישום
 13 39 (זיוף הפקדון בבית המשפט) וביצע בעצמו עבירות של התחזות כאחר וקבלת דבר
 14 במרמה (פרשת נתן זהבי באישום 33), עבירה של חדירה לחומר מחשב וביצוע שרותי
 15 בזק ללא היתר (אישום 34 – פרשת רגינה) עבירה של התחזות כאחר וקבלת פרטים
 16 במרמה בדרך זו (אישום 35 – פרשת יריב פאר) והתחזות לעו"ד אידריס (פרט אישום
 17 38) בפני קצין משמרת בבית המעצר.
 18
 19 בעבירות החמורות יותר, שנעשו בשותפות עם אחיו, נאשם מס' 1, נראה בעליל, כי
 20 נאשם מס' 2 נגרר למעשים, אם מחמת הערצת כוחו של אחיו ואם מחמת סיבות
 21 אחרות. לא היו לו הכוחות, היכולות והכישורים ליזום ולהפעיל את מערך פעולותיו
 22 של נאשם מס' 1. עד כמה שהיה מוכן ואולי חייב (נפשית) להכפיף את עצמו לנאשם
 23 מס' 1 תעיד העובדה הנזכרת בתסקיר, שחרף מצויינותו בלימודים הוא אולץ
 24 להישאר כיתה על מנת שגם אחיו, נאשם מס' 1, ייהנה מעזרתה של מורה מסייעת,
 25 בעת שאילו צי תקציב של הרשות המקומית ומשרד החינוך, לא איפשרו מתן עזרה
 26 לכל אחד מהם בנפרד.

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 הקרבה מסוג זה מסבירה את צעדיו הבאים של נאשם מס' 2, שבתקופה מסויימת
2 "נבלע" לתוך נפשו של אחיו.

3
4 התלבטתי רבות בשאלת גזירת דינו של נאשם מס' 2 כאשר לנגד עיני ניצבים מחד
5 מעשיו החמורים, שנעשו בשותפות עם אחיו, אולם, מאידך, לא ניתן להשתחרר מן
6 התחושה, שתלותו המלאה באחיו באותן שנים, היא שהביאה אותו לעבור את
7 העבירות וכי בתקופה של שנתיים ומחצה, בהן שהה במעצר בית, נישא לאשה ועבר
8 בעצמו תהליך של חרטה ושיקום.

9
10 אני סבורה, איפוא, כי בנסיבות מקרה מיוחד זה אין לגזור את דינו לפי אמות
11 המידה של נאשם מס' 1, לא רק בשל כמות העבירות הקטנה יותר אלא בעיקר משום
12 תלותו באחיו, מעצר הבית הממושך, העדר הרשעות קודמות והחרטה מצידו.
13 בנסיבותיו, נראה, כי תקופת מאסר קצרה, לריצוי בעבודות שרות בהסכמת הממונה,
14 יהיה בה כדי לתאם הן את נסיבות העבירות והן את נסיבותיו האישיות, מבלי
15 שיהיה בכך כדי לתחום רף ענישה נמוך לגבי עבירות המחשב והמרמה. השבתו
16 למאסר עתה, בהתחשב במוגבלותו הקשה לא תשרת אלא את עקרון התגמול, שהוא
17 איננו העקרון היחיד המנחה את גזירת דינם של נאשמים, במיוחד כאשר קיים סיכוי
18 טוב לשיקומם.

19 נראה לי, כי התגובה העונשית למעשיו של נאשם זה, בהתחשב בנסיבותיו האישיות
20 המאד מיוחדות, לא תיתפס בעיני הציבור כקלת ערך או כמתן לגיטימציה למעשיו,
21 שכן אף ההרשעה, כשלעצמה, יש בה, בנסיבות חייו, כדי לחסום בפניו דרכים שונות.

22
23 באשר לנאשם מס' 3, אני סבורה, לאור העובדה, שנמנעה ממנו עזרת שרות המבחן
24 כקטין, לאפשר לשרות המבחן להשלים את תסקירו ולבוא לפני בית המשפט
25 בהמלצה כלשהי.

26

27

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1 אני סבורה, כי בעבריינות מרמה לסוגיה, כאשר מטרת העבירות הינה עשיית
2 רווחים, לא ישלים בית המשפט את חובתו אם לא יוטלו קנסות הולמים, שהרי מי
3 שפוגע בכיסי אחרים ראוי שיפגעו בכיסו.

4
5 בפרשה שלפני אכן נגרמו נזקים כספיים נכבדים לאותן חברות וגופים, שבשרותיהם
6 עשו הנאשמים כלבבם, היינו, השתמשו בקווי הטלפון שלהם כאשר החיוב נופל על
7 אותם גופים והנאשמים גורפים רווחים לכיסם במכרם את שרותיהם לאחרים,
8 במיוחד בתחום הרשות הפלשתינית.

9
10 נאשם מס' 1, באמרותיו השונות בהאזנות הסתר, נותן ביטוי לרווח הכספי הרב,
11 שהיה גלום בשיטות, שפותחו על ידו, בשיתוף אחרים. מעבר לכך, לא ניתן היה
12 להגיש ראיות בדבר אותם רווחים ואין לבית המשפט ידע לגבי גורלם של אותם
13 רווחים: האם נותרו בידי הנאשמים בישראל, בתחומי הרשות הפלשתינית, בתחומי
14 מדינות אחרות, שבהם טוו הנאשמים את קשריהם (כמו ירדן ואחרות) או שמא
15 נוצלו הנאשמים על ידי "שותפיהם" השונים לעבירות בהיותם עיוורים ולא זכו
16 "ליהנות" מרווחים אלו או ממלוא רווחיהם?

17
18 אינני סבורה, כי מי מבין הצדדים העמיד לפני בית המשפט כלים מתאימים להערכת
19 שיעור רווחיהם של הנאשמים מביצוע העבירות.

20
21 לפיכך, אני סבורה, כי בהתחשב בפוטנציאל אותו רווח, אפילו לפי גירסת נאשם מס'
22 1, בצורך להרתיע את הנאשמים מלחזור על עבירות אלה, יש להטיל עליהם קנסות.
23 יחד עם זאת, העובדה כי הם נמצאים מזה תקופה ארוכה במעצר ובמעצר בית
24 ונמנעה מהם האפשרות להרוויח את לחמם, והרצון לפתוח בפניהם פתח אמיתי
25 לשיקום, יש בה כדי להטיל עליהם קנסות לא גבוהים, שבתשלומם יוכלו לעמוד.
26 עדיין תעמוד האפשרות לפני קורבנותיהם לתבעם בתביעות כספיות אזרחיות,
27 במידה שיחפצו בכך.

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1

2

11. אשר על כן אני גוזרת את דינם של הנאשמים כדלהלן:

3

4

(א) גוזרת על נאשם מס' 1 בגין כל העבירות בהן הורשע שבע שנות מאסר, מהן חמש שנים לריצוי בפועל החל מיום מעצרו ב-14.6.99 והיתרה על תנאי למשך שלוש שנים מתום תקופת מאסרו לגבי העבירות בהן הורשע ולגבי כל עבירה לפי חוק המחשבים, התשנ"ה-1995.

5

6

7

8

9

(2) מפעילה את המאסר המותנה מת.פ. 5948/98 בבית משפט השלום בתל אביב בסך שמונה חודשים, כך שארבעה חודשים ירצה במצטבר לעונש המאסר בתיק זה וארבעה חודשים ישא בחופף.

10

11

12

13

(3) מטילה עליו תשלום קנס בסך 75,000 ₪ או שבעים וחמישה ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך שישה חודשים מתום תקופת מאסרו.

14

15

16

(1) באשר לנאשם מס' 2 גוזרת עליו עשרים וארבעה חודשי מאסר, מהם שישה חודשים לריצוי בעבודות שירות, בכפוף לאישור הממונה על עבודות שירות, והיתרה על תנאי למשך שלוש שנים מתום תקופת מאסרו לגבי העבירות בהן הורשע וכן כל עבירה אחרת לפי חוק המחשבים.

17

18

19

20

21

(2) מטילה עליו תשלום קנס בסך 25,000 ₪ או עשרים וחמישה ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך שלושה חודשים.

22

23

24

(3) מורה על הממונה על עבודות שירות להודיע לבית המשפט בתוך עשרים ואחד יום האם הנאשם נמצא מתאים לביצוע עבודות השירות, חרף מוגבלותו.

25

26

מוצע בזאת לממונה להתייעץ לצורך זה עם נציבות שיוויון זכויות לאנשים מוגבלים והאגודה למען העיוור.

27

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1

2

(4) השלמת גזר הדין לגבי הנאשם מס' 2 תינתן ב- 5.12.01 שעה 14.00.

3

4

ג. באשר לנאשם מס' 3 אני דוחה את מתן גזר הדין למועד אחר לאחר קבלת תסקיר

5

משלים בתוך שלושים יום. התסקיר המשלים יומצא לידי הצדדים אשר יוכלו

6

להגיב עליו בכתב בתוך שבעה ימים ולאחר מכן יקבע המועד למתן גזר הדין בעניינו

7

בתיאום עם הצדדים.

8

9

אני מורה על קצין הנוער במרחב השרון להודיע לבית המשפט תוך שלושים יום מדוע

10

נמנעה זכות זו מהנאשם.

11

12

המזכירות תשלח העתק גזר-הדין לממונה על עבודות שירות וכן לשירות המבחן

13

בטייבה.

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1

2 המזכירות תעלה את התיק בפני ב- 14.12.01, לאחר קבלת התסקיר המשלים.

3 ניתן היום כ"ז בחשון, תשס"ב (13 בנובמבר 2001) במעמד הצדדים

4

5 זכות ערעור לנאשם מס' 1 תוך 45 יום.

6

רוטלוי סביונה, שופטת

7

8 ניתן לפרסום מיום 13.11.01

9

10 עו"ד פלדמן:

11 מבקש לשחרר את נאשם מס' 3 מתנאי מעצר בית.

12

13 עו"ד פורת:

14 מסכים.

15

16 החלטה

כמבוקש.

17 ניתנה היום כ"ז בחשון, תשס"ב (13 בנובמבר 2001) במעמד הצדדים

18

19

רוטלוי סביונה, שופטת

20

21

2061

בתי המשפט

פ 040250/99

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

13/11/2001

בפני: כב' השופטת רוטלוי

1

2